

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul legii pentru modificarea Legii nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică

1. Denumirea autorului și a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul legii pentru modificarea Legii nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică este elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu suportul Instituției publice „Agenția de Guvernare Electronică”.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În scopul transpunerii Directivei (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 209/2022 pentru modificarea unor acte normative, care vizează o serie de modificări a legislației din domeniul financiar-bancar, inclusiv a Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică. Printre modificările operate este și suplinirea listei activităților ce intră sub incidența Legii nr. 114/2012 cu serviciile de inițiere a plății, precum și necesitatea de notificare a Băncii Naționale a Moldovei cu privire la inițierea/desfășurarea activităților de prestare a serviciilor de plată ce cad sub incidența legii. Astfel, ținând cont de faptul că la momentul actual serviciile de inițiere a plăților nu cad sub incidența legii și implicit prestatorii unor asemenea servicii nu sunt reglementați de Legea nr. 114/2012, nu există obligația de a obține a licenței pentru prestarea serviciilor respective. Unul dintre prestatorii de servicii de inițiere a plăților este și Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (în continuare - AGE) care este posesorul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) (în continuare – *serviciul MPay*). Prin urmare, după intrarea în vigoare a modificărilor menționate, AGE nu va putea continua prestarea serviciilor respective și ținând cont de statutul său, de instituție publică, va fi în imposibilitatea de a obține licența pentru prestarea serviciilor de plată. Conform art. 9 alin. (1) din Legea nr. 114/2012, „*societatea de plată poate fi constituită sub formă de organizare juridică de societate pe acțiuni sau de societate cu răspundere limitată*”.

În acest sens, este de menționat că în interacțiunea cu cetățenii și agenții economici, Guvernul are drept obiectiv de bază oferirea unui mecanism eficient de achitare a plăților (obligațiilor) față de bugetul public național, precum și de distribuire de plăți de la bugetul public național.

În vederea realizării acestui obiectiv, în anul 2013 a fost implementat serviciul MPay în cadrul programului de e-Transformare a guvernării, finanțat de Banca Mondială. Totodată, prin aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 712/2020 cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay) a început o nouă etapă în dezvoltarea mecanismului de încasare a plăților precum și implementat pentru prima oară mecanismul de distribuire a plăților.

Serviciul MPay este destinat pentru a oferi persoanelor fizice și persoanelor juridice de drept public și de drept privat un mecanism de efectuare a plăților în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor, precum și de distribuire a plăților de la bugetele

componente ale bugetului public național și de restituire a plăților din CUT și din conturile instituțiilor publice la autogestiune către persoanele fizice. Suplimentar, mecanismul implementat în cadrul serviciului MPay oferă comoditate și eficacitate în partea ce ține de stabilirea raporturilor juridice. Astfel, cetățeanul având acces la multitudinea opțiunilor de plată oferite de prestatorii de servicii de plată, iar prestatorii de servicii cu plată la rândul său nu au necesitatea de a semna numeroase contracte, acest lucru fiind realizat de către AGE.

Astfel, din perspectiva încasării plăților la bugetul public național, în prezent serviciul MPay este utilizat în calitate de mecanism unic de achitare a serviciilor publice, impozitelor, taxelor, amenzilor, majorărilor de întârziere (penalităților) și altor plăți la bugetul public național și permite cetățenilor și agenților economici să efectueze plăți prin orice metodă de plată legal disponibilă.

Conform statisticii înregistrate pentru anul 2022, prin serviciul MPay s-au încasat 6,4 milioane de plăți în valoare de 4 miliarde lei.

În anul 2020 serviciul MPay a fost dezvoltat pentru a asigura distribuirea plăților de la bugetul public național către cetățeni. În acest sens, beneficiarii plăților de la bugetul public național au astăzi libertatea și comoditatea de a alege serviciile oricărui prestator de servicii de plată conectat la serviciul MPay, precum și de a utiliza orice instrumente de plată legal disponibile.

AGE în calitate de posesor al serviciului MPay a preluat funcția tehnică de distribuire a prestațiilor sociale de la Casa Națională de Asigurări Sociale începând cu luna ianuarie 2021. Astfel, în prezent, AGE distribuie prin intermediul serviciului MPay 26 de tipuri de prestații sociale din numele Casei Naționale de Asigurări Sociale și 4 tipuri de prestații sociale din numele Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă prin diferite metode de plată.

Distribuirea prestațiilor sociale la conturi de plăți se asigură prin intermediul a 11 bănci comerciale (toate băncile licențiate: B.C. Eximbank S.A., B.C. Comertbank S.A., B.C. Eurocreditbank S.A., B.C. Energbank S.A., B.C. OTP Group S. A., B.C. Banca Comerciala Romana Chisinau S.A., B.C. Moldindconbank S.A., B.C. Fincombank S.A., B.C. Victoriabank S.A., B.C. Moldova-Agroindbank S.A., B.C. ProCredit Bank S.A.) și 5 prestatori nebancari (Î.S. Poșta Moldovei, Paymaster S.R.L., Î.M. Moldcell S.A., Bpay S.R.L., Paynet Services S.R.L.).

Conform statisticii înregistrate pentru anul 2022, prin serviciul MPay s-au distribuit 32.6 milioane de prestații sociale în valoare de 59 miliarde de lei.

Suplimentar menționăm că, la data de 17 noiembrie 2022 a fost lansat programul național Voucher Cultural de către Ministerul Culturii, pentru care serviciul MPay asigură procesul de finanțare a tinerilor, integrarea cu furnizorii de produse culturale, procurarea produselor culturale și decontarea soldurilor tinerilor. Iar acest instrument poate fi reutilizat pentru alte programe de acest gen, funcționalul fiind deja dezvoltat și utilizat de către 2,5 mii tineri pentru procurarea a 7 mii de produse culturale.

Totodată, serviciul MPay este implicat activ în proiectele de compensare din partea Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenorialului, asigurând transferul compensărilor către persoane fizice și juridice. În acest scop, serviciul MPay pe perioada a 3 luni a anului 2023 a asigurat transferul către 1000 de IMM cu o sumă totală de compensări de 13 milioane de lei, reducând semnificativ efortul operațional

a angajaților ODA.

În acest sens, ținem să evidențiem că serviciul MPay este o soluție eficientă și indispensabilă pentru segmentul de plăți conexe sectorul public și care poate fi adaptată la necesitățile autorităților publice în privința încasării plăților, precum și distribuirii plăților, în dependență de noile direcțiile de dezvoltare și politici implementate de către Guvern.

Reieșind din cele menționate și ținând cont de locul și rolul serviciului MPay pe segmentul de încasare și distribuire a plăților în și de la sectorul public se consideră oportun atribuirea posesorului serviciului MPay prin efectul legii a statutului de prestator de servicii de plată cu un spectru restrâns de servicii de plată, strict limitate la încasarea plăților în favoarea autorităților publice, instituțiilor publice și operatorilor de servicii de gospodărie comunală, precum și pentru distribuirea de către autoritățile și instituțiile publice a prestațiilor sociale și a altor plăți. Calitatea de autoritate de supraveghere a activității posesorului serviciului MPay și a respectării de către acesta a prevederilor Legii nr. 114/2012 și a altor prevederi conexe urmând a fi exercitată de către Ministerul Finanțelor. Este de menționat că o abordare similară este deja reglementată și aplicată în privința activității Trezoreriei de Stat, care prin prevederile art. 5-7 din Legea nr. 114/2012 este desemnată în calitate de prestator de servicii de plată cu dreptul de a presta un spectru redus de servicii de plată.

Având în vedere că prin intermediul serviciului MPay la moment sunt încasate plăți și în favoarea persoanelor juridice de drept privat și ținând cont de prevederile propuse prin proiectul de lege, după adoptarea acestuia urmează a fi revizuite prevederile Hotărârii Guvernului 712/2020 și asigurată încetarea contractelor de prestare a serviciilor de încasare prin intermediul serviciului MPay a plăților în favoarea persoanelor juridice de drept privat.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de pentru modificarea Legii nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică prevede includerea în lista prestatorilor de servicii de plată a posesorului serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay), desemnat de către Guvern. Prin prevederile propuse se stabilește că posesorul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) poate executa operațiuni de plată doar în vederea încasării plăților în favoarea autorităților și instituțiilor publice și pentru distribuirea de către acestea a prestațiilor sociale și a altor plăți. De asemenea, se propune ca Ministerul Finanțelor să exercite calitatea de autoritate de supraveghere care efectuează supravegherea respectării de către posesorul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) a actelor normative aplicabile.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului de lege nu necesită alocarea resurselor financiare suplimentare de la bugetul de stat sau din alte surse.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea proiectului de lege nu presupune modificarea altor acte legislative în mod complementar. Totuși, după adoptarea proiectului, Guvernul urmează să modifice Hotărârea Guvernului 712/2020 cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay).

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, pe portalul guvernamental (particip.gov.md) a fost publicat anunțul privind elaborarea proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea Legii nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11601). Totodată, proiectul de lege și nota informativă vor fi plasate, pentru inițierea procedurii de avizare/expertizare și consultare publică atât pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (mded.gov.md), rubrica Transparența/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe portalul guvernamental (particip.gov.md).

8. Constatările expertizei anticorupție

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația UE, exceptându-se astfel, de efectuarea expertizei de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului de hotărâre cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă după recepționarea expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Secretar de Stat

Mihai LUPAȘCU

